

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115228955
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5115228955.11

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ D. Z., nar. XX.XX.XXXX, 2/ Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov - matky: Mgr. E. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/X, O., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom Framborská 253/21, Žilina, IČO: 50 626 329 a otca: Ing. R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/X, O., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 9P/111/2015-3219 zo dňa 04. mája 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov konania **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca maloletej D. a maloletej Q. Z. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa upravil jeho styk s maloletými bez prítomnosti matky, a to každý páry týždeň v mesiaci v stredu od 16.00 hod do 18.00 hod a v nedeľu od 10.00 hod do 18.00 hod. Poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 9P/111/2018-2433 zo dňa 08.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoP/43/2019 zo dňa 05.12.2019 bolo manželstvo rodičov maloletých rozvedené, maloleté boli zverené do osobnej starostlivosti matky a bol upravený styk otca s maloletými za stavených podmienok. Otec maloletých nepreukázal žiadnu relevantnú skutočnosť, ktorá by osvedčovala potrebu nariadenia nového neodkladného opatrenia. Keďže odo dňa 12.03.2020 bol na území Slovenskej republiky vyhlásený núdzový stav, v rámci ktorého bolo zakázané vstupovať rodičom s deťmi do priestorov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako prevencia pred šírením nákazy COVID-19, nebolo možné realizovať styk otca s maloletými deťmi v rozsahu a spôsobom určenými rozhodnutiami súdov. Aj vzhľadom na tieto opatrenia boli realizované konferenčné telefonické rozhovory s deťmi. Po uplynutí troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia vyššie citovaného o úprave styku otca s maloletými sa má tento uskutočniť každý páry týždeň od piatka poobede do soboty 18.00 hod. V súčasnej situácii je na dohode rodičov, či si otec maloleté deti vyzdvihne v poobedných hodinách pred školským resp. predškolským zariadením alebo v mieste bydliska matky. Na základe uvedeného neexistuje dôvod, ani žiadna naliehavá potreba pre okamžitý zásah súdu nariadením neodkladného opatrenia ani naliehavá potreba upraviť styk, ktorý už bol judikovaný súdom.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote otec. Bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pretože toto rozhodnutie považuje za nedostatočné len s formálnym zistením už zisteného/tvrdeného skutkového stavu. Úprava styku s deťmi je podľa rozhodnutia krajského súdu reálne nevykonateľná. Stretnutia, síce v obmedzenom režime v rámci preventívnych opatrení na zabránenie šírenia COVID-19, sa začali realizovať oneskorene až na jeho podnet, nie sú v stanovenom časovom rozsahu 2 hodín, ale niekoľkých minút, na ktorých nie je možné

riadne budovať vzťah dieťa-rodíč. Súd tieto skutočnosti opomína. Matka opakovane preukázala, že nie je ochotná a schopná podporovať v akomkoľvek smere jeho postavenie otca v živote maloletých. Najlepší záujem dieťaťa sa v konaní vytratil. Poukázal na komunikáciu s matkou maloletých detí a na skutočnosti, že mu upierala právo stretávať sa s nimi v rozhodnutí určenom intervale, dokonca mu ani nebolo umožnené skontaktovať sa s nimi videohovorom alebo telefonicky. V danej situácii nemá ako reálne budovať vzťah s deťmi a udržiavať ho. Je nevyhnutné, aby mal zabezpečený normálny a nerušený kontakt s deťmi. S matkou nie je možné dospieť k dohode na stretnutie s deťmi, a aj tak by bola nenaplňteľná. Žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť v zmysle návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu uviedol, že súhlasí s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania.

4. Matka maloletých k podanému odvolaniu otca uviedla, že napadnuté uznesenie považuje za správne. Stotožňuje sa s názorom súdu, pretože absentuje bezodkladnosť a naliehavosť úpravy styku. Plne akceptuje posledné rozhodnutie súdu o úprave styku detí s otcom a realizované stretnutia sú až nad rámec súdom stanovených stretnutí. Maloleté deti proti otcovi nemanipuluje. Vzhľadom na stav možného šírenia nákazy COVID-19 a skutočnosti, že kvôli tomu maloleté nenavštevujú školské zariadenia, odovzdáva deti pred školským zariadením, ktoré navštevujú, a ktoré je neďaleko ich bydliska. Maloleté sú šikovné a otvorenie školských zariadení od 01.06.2020 bolo určené pre prioritné skupiny, do ktorých ony nepatria, preto ostala na pandemickej OČR. Deti nechcú odísť s otcom, strávia s ním chvíľu, a potom sa vrátia domov. Podľa jej názoru otec vedie svojim správaním maloleté k odporu voči nemu, a preto s ním odmietajú ísť, tak sa mu snaží vysvetliť, aby deťom nechal priestor na vyjadrenie ich názoru. Na podporu svojich tvrdení predložila emailovú komunikáciu s otcom, obsahom ktorej bolo dohadovanie stretnutí otca s deťmi a svoje maily s psychologičkou. Podľa obsahu mailov k stretnutiam, aj keď krátkym alebo obmedzeným kvôli COVID-19, predsa došlo. Žiadala uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

5. V ďalšom vyjadrení otec uviedol, že matka opätovne hrubo porušila rozhodnutie súdu a maloleté nepripravila na stretnutie, ktoré svojim konaním úplne zmarila. K predstieranému odovzdaniu detí malo dôjsť 26.06.2020 o 16.00 hod, kedy sa síce s deťmi videl a rozprával, ale tie po chvíli odišli domov. Žiadal matku o nahradenie zmareného termínu stretnutia, ale matka klamlivo tvrdí, že deti mu odovzdala, a že keď s ním nejdú, je to jeho problém a môže si za to sám svojim správaním. Ako druhého rodiča ho matka vôbec nerešpektuje. Keď sa mu podarí s matkou spojiť telefonicky a oná telefón odovzdá deťom, maloleté telefonát po chvíli ukončia pod psychickým tlakom matky.

6. Otec maloletých v podaní doručenom súdu dňa 13.07.2020 uviedol, že opäť došlo k porušeniu právoplatného rozsudku. Na stretnutí dňa 10.07.2020 navrhoval deťom, aby pri príležitosti ukončenia školského roka išli na výlet alebo na kúpalisko, keďže bolo teplo a slnečno. Matka mala ironickým tónom reagovať na vymyslený program, deti však odmietli ísť na kúpalisko bez maminky a hovorili naučené výhovorky. Matka si mala deti držať pri sebe a spolu predstierali naučenú hru, že sú pripravené na stretnutie. Potom matka odišla s neúprimným prianím, aby sa mali super. Snažil sa rozprávať s maloletou D. aj Q., ale tie mu naučenými frázami stroho odpovedali, že sa ich stále niečo pýta. Zrazu deti začali utekať späť domov. Deti boli opäť matkou negatívne pripravené na stretnutie. Žiadal o náhradný termín, ale neúspešne.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 65, § 66 a § 67 CMP a napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd.

9. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu.

10. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to i napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový

stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

11. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď z rozsudku č.k. 9P/111/2018-2433 zo dňa 08.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp.zn. 10CoP/43/2019 zo dňa 05.12.2019 vyplýva, že bolo upravené stretávanie sa otca s maloletými dcérami, ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Z Priebežnej správy zo spolupráce s klientom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 08.04.2020 (vypracovaná Mgr. O. Q. - psychológom) bolo preukázané, že zahájili spoluprácu s rodinou na základe vyššie uvedeného rozsudku, uskutočnili sa úvodné stretnutia, pričom otec opakovane vyjadril nesúhlas s navrhovaným postupom spolupráce a trval na postupe v zmysle rozsudku, čo nebolo v kompetenciách psychológa RPPS (bez predchádzajúcej úvodnej diagnosticko-adaptačnej fázy). Pristúpili k stanoveniu termínu stretnutia otca s deťmi, avšak tieto museli byť zrušené na základe opatrení v súvislosti so šírením koronavírusu. Napokon pristúpili k realizácii konferenčných telefonických hovorov otca s deťmi a psychológom RPPS, ktoré sa uskutočnili v dňoch 25.03. a 01.04.2020 v trvaní cca 15-20 minút. Z vyjadrení otca v rámci odvolacieho konania vyplýva, že po uplynutí troch mesiacov si mal otec preberať maloleté deti pred školským zariadením, kde matka v stanovenú hodinu deti priviedla (26.06.2020, 10.07.2020), avšak deti po krátkej dobe odišli domov (čo je v blízkosti školského zariadenia) a podľa jeho názoru matka deti dostatočne nepripravila na stretnutie s ním. Matka na druhej strane tvrdí, že deti riadne pripravila, priviedla na dohodnuté miesto aj s nachystanými vecami pre pobyt u otca a je na otcovi, aby si našiel cestu k dcéram.

12. Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne konštatoval, že neexistuje dôvod, ani žiadna naliehavá potreba pre okamžitý zásah súdu na nariadenie neodkladného opatrenia. Už existuje rozhodnutie, na základe ktorého má právo otec sa s maloletými dcérami stretávať a ak otec je toho názoru, že matka predmetné právoplatné a vykonateľné rozhodnutie nerešpektuje, prichádza tu do úvahy postup v zmysle ustanovení § 370 a nasl. CMP.

13. Otec v odvolaní namietal aj nedostatočne odôvodnenie napadnutého uznesenia. Ústavný súd SR vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov sporových strán (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07).

14. Odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie uznesenia zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré návrhu otca nevyhovel.

15. Ďalšou odvolacou námietkou bolo, že rozhodnutie, ktorým bol upravený styk otca s maloletými deťmi je nevykonateľné. K tejto námietke je nutné konštatovať iba, že uvedené by bolo možné napraviť iba v rámci riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Súd nemôže nariadením neodkladného opatrenia (ďalším rozhodnutím) napraviť otcom tvrdenu chybu iného právoplatného (záväzného) rozhodnutia.

16. Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd uznese súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O trovách konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, aplikujúc ustanovenie § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia upravujúce konanie súdu starostlivosti o maloleté deti, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia ohľadne trov konania, neustanovujú inak. Nejedná sa o prípad upravený v ust. § 53 CMP (určenie rodičovstva a notárske úschovy), a v danom prípade neskúmal okolnosti, na základe ktorých by sa javilo spravodlivé priznať náhradu trov konania (§ 55 CMP), nakoľko si účastníci konania neuplatnili nárok na náhradu trov konania. Preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

18. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)